

„A SZOMBATHELYI WEÖRES SÁNDOR SZÍNHÁZ ÚJ ÉPÜLETE”
ÉPÍTÉSZETI ÉS KÖRNYEZETRENDEZÉSI TERVPÁLYÁZAT

„A SZOMBATHELYI WEÖRES SÁNDOR SZÍNHÁZ ÚJ ÉPÜLETE”
ÉPÍTÉSZETI ÉS KÖRNYEZETRENDEZÉSI TERVPÁLYÁZAT

Bútorok , holmik

Árnyék patkol négy szobasarkot,
zöld asztalkán lovasok mennek,
betörő sugarak
tea=szín rudakat
szúrnak a szürke
potrohos ürbe.
Fém kísértet, dobogó csöndben
pengesd, pengesd kicsi sarkantyúd ,
függönyök álmát fémmé=hajtó,
jó nagyokat lépj, szép udvarló .
Az idő sose ád
üde kék koronát:
mind csak tengő
álom=pempő.
Cifrán szabadult levegő=kockád
mindent fölgyűjt: beszűkül, robban -
mehintáztat az alkony, a szűk tér,
szentem jó mulatást a dobozban.
Csigaként megy a fény
föl a kép üvegén;
szürke nagy ingben
kergeti minden.
Valld be, hogy ismered ezt a vidéket:
itt, kitekerten , az álom az élet;
kacska ciráda a szélvész;
száz szerelem befelé néz
és száz hangon, fecsegőn hallgat.
Alkony pincéz négy szobasarkot.

Weöres Sándor

TARTALOMJEGYZÉK

Borítólapp	1. oldal
Előszó	2. oldal
Tartalomjegyzék	3. oldal

MŰSZAKI LEÍRÁSOK

1.	Építészet-épületvilágítás-belsőépítészet	4-12. oldal
2.	Színháztechnológia	13-27. oldal
3.	Akusztika	28-39. oldal
4.	Tájépítészet	40-41. oldal
5.	Tartószerkezet	42-44. oldal
6.	Épületgépészet	45-47. oldal
7.	Épületvillamosság	48-51. oldal
8.	Tűzvédelem	52-54. oldal
9.	Területkimutatás	55-57. oldal

TERVLAPOK JEGYZÉKE

01.	Látvány a belváros felől	
02.	Látvány az épületek közti interaktív térről	
03.	Helyszínrajz	M=1:500
04.	Pinceszint	M=1:200
05.	Földszint	M=1:200
06.	Alaprajzok	M=1:200
07.	Metszetek	M=1:200
08.	Homlokzatok	M=1:200
09.	Színpadok működési sémája	M=1:500

MŰSZAKI LEÍRÁSOK

ÉPÍTÉSZET-ÉPÜLETVILÁGÍTÁS-BELSŐÉPÍTÉSZET

TELEPÍTÉS

Az új színházépület elhelyezésénél a meglévő térfalak kiegészítésére, befejezésére törekedtünk. A Markusovszky és Király utcák által meghatározott tengelyességet a tér jelenlegi szintjén vezetett sétánnyal biztosítjuk. Az elbontásra kerülő Sztk épület alacsonyabb tömbje a 18-as Honvéd és a Szelestey utca sarkán álló épület homlokzati síkjával párhuzamos. Az új színházépület homlokzati síkját egészen a saroképület síkjáig húzzuk vissza. A Március 15. térre vezető Karinthy utca tengelyességét a két épület között átvezetett emelt térrel egészen a Pelikán parkba vezetjük be. A téren elhelyezkedő Hősi emlékművet az új színházépülethez kapcsolódó emeltszintű térrészre helyeztük át, a tér forgalmától független ünnepek rendezésére.

Az új színházépület és a művelődési és sportház együttese

Habár a jelenlegi pályázatnak nem célja a sportház átalakítása, mégis az új színházépülettel való intenzív együttműködés végett minimális átalakítást javasolunk. Célunk a két épület együttes használhatóságának a biztosítása, illetve olyan intim külső terek kialakítása, melyek akár utcaszínházi produkciókra is alkalmasak. Ennek érdekében a sportház Távfűtő művek felőli kiszolgáló tereit magának a sportháznak a színpadrésze fölé helyezük, mintegy parazita épületként. A tetőre helyezett épületrész megközelítésére függőleges magot biztosítunk, mely egyben a scenikai torony szerepét is betölti a két épület között kialakuló játszótérre. Az MSH délkeleti homlokzatán meglévő három jelenlegi díszletbeszállító kapukat egy süllyedő kapuegyüttesbe foglaljuk össze az ehhez szükséges statikai beavatkozással. Az új színházépület az MSH irányába nagy üvegezett nyílással, szinte egy szabadtéri színpadnyílással fordul. Maga az üveghomlokzat szimmetriatengelyként szolgál a sportház homlokzata és a színház előcsarnokának a belső falai között. A sportház nagytáblás kőburkolatát egészen a két épület közti tér megemelt burkolati szintjéig egészítjük ki, homogén vetítő felületet létrehozva. A sportház jelenlegi belső padlónívójához igazítva, mind a két épület közti interaktív játszótér, mind a színház előcsarnokát, mind a nézőtér járását és a színpadszintet. Ezzel a magassággal végigmenve olyan komplex térkapcsolati lehetőséget biztosítunk, mely a sportház Deák Ferenc utcai homlokzatától egészen a színház 18-as Honvéd utcai hátsó színpadáig, illetve az ahhoz kapcsolódó díszlet rakodóig tart. A területen lévő természetes lejtési viszonyok a közel 120m hosszú térsor végére pont kiadják a rakodó rámpa méteres magasságát.

Ezzel a térsorral anélkül, hogy közvetlenül összeépítenénk a két épületet, olyan intenzív kapcsolatot alakítunk ki, hogy az mind az utcaszínház, mind a klasszikus előadások, mind az alternatív-kísérleti produkciók számára megfelelő keretet tud biztosítani.

SZÍNHÁZÉPÜLET KÖRNYEZETI KAPCSOLATAI

Bár a színházépület funkciójából következően alapvetően zárt tömeget mutat, mégis a környezettel való kapcsolatai a városszövetbe valló illesztés gondos tanulmányozását igényelik. Maga a Március 15. tér Szombathely belvárosának a peremén helyezkedik el. A Gyöngyös patak, mint egykor a várfal körüli vizesárok, határvonala a többszintes intenzív városias beépítésnek. Mind a sportház, mind a leendő színházépület szinte várfalként működik. Mindkét épület délnyugati oldala előtti kiteresedés nagyobb tömegek fogadására, ünnepségek rendezésére alkalmas méretű. Az ezzel ellentétes oldalon a sportház északkeleti, Pelikán park felé forduló tömbje környezetével nem kommunikál – a sportház színpadának hátfala. A Pelikán park hosszan elnyúló háromszög formája jól mutatja a belvárostól való leszakadást. Közvetlenül a patak partján a terület környezetéhez képest jelentősen alacsonyabb, az ott lévő fák kora miatt a talajszint emelése nem oldható meg. A területnek ez a része ma jelentősen elhanyagolt, csak a patak partján vezetett kerékpárút miatt van itt személyforgalom. A 18-as Honvéd utca nagy átmenő gépjármű forgalommal terhelt, mely az utca túloldalán található lakóházak számára, különösen a körforgalom kialakítása után komoly terhelést fog jelenteni.

A színházépület publikus bejáratát a Markusovszky – Király utca tengelye, illetve a Karinthy Frigyes utca vonalának a meghosszabbítása határozza meg. Az épület fő homlokzatának visszahúzásával, illetve az emelt Hősi emlékmű teréhez az ünnepélyes megközelítésre megfelelő teret biztosít. A Karinthy Frigyes utca tengelyének továbbvezetésével a sportház és a színház közé befeszülő interaktív tér a Pelikán park felőli megközelítést biztosítja, kiemelve a parkot jelenlegi mellőzött szerepéből, ezzel nemcsak a belváros, hanem a környező területek is a parkon át közvetlenül juthatnak el színházba. A publikus megközelítés helyigényével vetekszik a színpad technikai berendezéseinek és a díszleteinek a beszállítási útvonala. A programban kért kávéház gazdasági beszállítását is erre az útvonalra szerveztük. Mivel a gazdasági beszállítás meghatározó járműve a díszletszállító kamion, ezért olyan helyet kellett találni, ahol a kamion egyenes vonalon, minimális manőverezési kényszerrel tud végighaladni. Erre a 18-as Honvéd utca felőli oldal a legalkalmasabb, a kamion az épület keleti sarkán kialakított tolókapun hajt be, míg a kihajtás a déli sarkán történik, úgy hogy a körforgalom zebrája előtt még föl tudjon sorolni.

A publikus bejáraton és a gazdasági bejáraton túl további kapcsolatai vannak a színháznak a környezetével. Mindjárt az első a művészbejáró. Ezt a patak felől a gazdasági bejárat mellett alakítottuk ki, a portáról közvetlen vizuális kontrollt biztosítva a teherforgalom felügyeletére.

További közönségkapcsolat a gépjárművel érkezők számára a térszín alatt kialakított parkolóból a feljutás az előcsarnokba. A közönség parkolóhoz a le és feljárati rámpák a Március 15-e tér szabályozási vonalával párhuzamosan kerültek kialakításra. A parkolóból az előcsarnokba közvetlenül lifttel lehet feljutni. Mozgássérült parkolók a lift felőli oldalon kerültek kialakításra. A térszín alatti parkoló rámpák mellett a taxival illetve busszal érkezők számára parkolósáv készül.

Az épületnek a város életébe való szerves beillesztésére az előadási időn kívüli időszakokban is találkozóhelyként kell működnie. Erre egyrészt az előcsarnokban elhelyezett jegypénztár, közönségszervező helyiségek biztosítanak teret, másrészt a programban meghatározott kávéház. Az előcsarnoknak a Pelikán park felé való megnyitásával a parkot vonjuk be az előcsarnok életébe, másrészt kisebb szóló felolvasások számára biztosítunk teret.

A kávéház-éttermet az épület déli sarkán helyeztük el kétszintes kialakításban a Március 15. tér fölé emelve. Az étterem alsó szintje a publikus étterem, míg a galériája a színészek és dolgozók számára van fenntartva. Az alsó szintről az előcsarnokba a tér felé forduló emeleti árkádsoron át lehet eljutni, míg a felső szint a színház igazgatóságával van azonos szinten, közvetlen térbeli kapcsolatot biztosítva színészek és rajongók számára.

Az épület azonban nemcsak a szokásos bejáratain keresztül kommunikál környezetével. Az oldalszínpad a Március 15. tér felé dupla szerkezetű ajtóval ünnepi alkalmakkor megnyitható, mint ahogy a kisszínpad színpadnyílása is a Pelikán park felé. Ennek a térsornak a kezdő pontja a megemelt Hósi Halotti emlékmű, míg az ellenpontja a Pelikán parkba elhelyezett odeon, vízi játékok előadására.

SZÍNHÁZÉPÜLET FUNKCIONÁLIS KIALAKÍTÁSA

Habár a környezeti kapcsolatok során már fény derült az alapvető funkciók elhelyezkedésére most tételesen felsoroljuk az egyes funkciók elhelyezését.

Térszín alatti területek:

Március 15 tér alatt:

Publikus parkoló üzemeltetéssel	114 db gjm
	10 db mozgássérült gjm
	50 db robogó és kerékpár

Sprinkler tartály

Színházépület alatt:

Színház működés kiszolgáló terei műhelyek, raktárak, díszlet és jelmeztárolók

Alsó színpad 4 db minden felső színpad alatt

Gépészeti terek, közmű fogadók, hőközpont, elektromos ellátás

Publikus lift és előtér az előcsarnokba

Épületfelügyelet, gondnokság, biztonsági szolgálat

Földszint:

Közönségforgalmi terek:

Előcsarnok, ruhatár, jegypénztár, közönség szervezés, wc, büfé, kávézó

Az előcsarnok anyaghasználatában, felszereltségében a színpadteret követi. Az előcsarnok mennyezetén ponthúzókat kerültek elhelyezésre, a sarki tornyok szcenikai toronyként funkcionálnak, mind az előcsarnok, mind a külső játszótér számára. Így az előcsarnok megjelenése mindig az aktuális darabhoz alakítható. Az oldalfalakra az előadásra hangoló képek vetítésével, a külső játszótérben jelenetek berendezésével, eljátszásával.

Színházterek:

Stúdiószínpad, melynek színpada a nagyszínpad oldalszínpadaként működhet.

Nagy színházterem 311 fő földszinti elhelyezésével, nézőtéren hatodik sor után járás, mely az előcsarnokkal azonos magasságban van. Mozcássérült kerekesszékekkel érkezők elhelyezésére. A nézőtér a járástól előre felemeléssel síkba hozható, míg a járás utáni sorok süllyesztéssel hozhatóak síkba. A nézőtér hátsó töltését biztosító 4m széles kapuzat is süllyeszthető, így az előcsarnok tere a nézőtérral egybe kapcsolható. Az előcsarnokon keresztül pedig a két épület között feszülő interaktív tér és az MSH belső tere fűzhető egybe.

Előszínpad zenekari árokkal, nagyszínpaddal, hátsó színpaddal, tér felé oldalszínpaddal.

Díszletraktár, díszletrakodó, Kávéház árufogadó

Művészporta, kellékes, színpadbejáró

Liftek, teherliftek, szerviz lépcsőházak

Első emelet:

Ez a szint a közönségforgalom számára ez a publikus wc-k szintje. A belső térben galériás letekintéssel a földszinti zsöllye bejáratokra.

Az üzemi területen itt került kialakításra a művészporta felett a művészbüfé, a lehető legközelebb a színpad bejáráshoz kilátással a Pelikán parkra.

A kis Próbatermek és a Kávéház konyhája a díszletrakodó feletti elhelyezkedésben.

Második emelet:

Előcsarnok:

Bejárat a 90 fős karzatra, közönség terek szünet büfével a Pelikán park felé. Itt került elhelyezésre egy 50 fős gyermek színház 4-10 éves korig. Közvetlenül a színpadra való belépés előtt a zsilipben kétnemű baba wc-vel, nézőtér hátsó sorában szülői karzattal. A többi ülőke, illetve maga a tér kialakítása is egyébként a korosztály igényeinek megfelelően. A színpad rész a nagyszínpadot körbejáró közlekedőről közvetlenül közelíthető meg, szükséges díszletek az oldalszínpadról közvetlenül tölthetőek.

A babaszínpad előtt halad el a Március 15. tér felőli kétszintes oszlopsor, mely közvetlen összeköttetést biztosít az előcsarnok és a kávéház között.

A hátsószínpad fölött helyezkedik el a nagypróbaterem galériás kapcsolattal a kispróbatermekhez.

Harmadik emelet:

Március 15. tér felé a kétszintes oszlopcsarnok felső szintjén a színházigazgatás és az adminisztráció található, a nagy próbaterem légtere, míg a Pelikán park felé néz az összes öltöző. A folyosó végén a park felé néhány vendégszobával, utazó produciók művészei számára. Itt került elhelyezésre a kondicionáló terem közvetlen lépcsős kapcsolattal a tetőtéren kialakított sportpályához.

A zsinórpádlás-próbaterem-gépészeti tér zikkurat szerű tömegét egy nyitott folyosó veszi körbe, erre kerülnek megnyitásra az alárendelt helyiségek, illetve innen indul a zikkurat tetejére, az elefáncsonttoronyban lévő kilátóba vezető rámpaegyüttes.

Negyedik emelet-tetőszint

A zsinórpádlás függőleges fala előtt egy szabadtéri kosárpálya került kialakításra, melyet körülvevő labdaháló az aktuális darabok grafikai megjelenésének hordozására alkalmas a város felett. A terveken a névadó Weöres Sándor eredeti kéziratából készült grafikát mutatunk be.

SZÍNHÁZÉPÜLET MEGJELENÉSE, MEGHATÁROZÓ ANYAGAI

Kő színházépületre közép-európában minden nagyvárosnak olthatatlan igénye van. Szombathelynek is 1879-80-ban megépült a Hauszmann Alajos által tervezett színháza az akkori Városháza épületével együtt. Sajnos a II. világháború alatt az épület lebombázásra került. Az élénk színházi életet támogatta a Nádasy-féle nyári színház is, mely 1911-ben égett le. Ma a szombathelyi társulat az egykori HEMO-ban kénytelen működni. Ennek az áldatlan állapotnak vet reméljük véget az új Weöres Sándor színház épületének a megvalósítása.

Az épület egy nagy kődoboz mely a sportház délkeleti homlokzatára mintegy kűső színpadnyílással fordul. Ez a nagy nyílás fogja egybe a foyert és a külső interaktív játszóteret. A kődobozba metszet nyílásokon lehet bejutni. Az emeleti kollonád ritmusát Weöres Sándor Táncdalának ritmusa adja. Erre a nagy kődobozra kerül felhelyezésre a zsinórpادلás aszimmetrikus zikkuratja a két testet összekötő rámpa és lépcsőegyháttal.

Az épület névadójának, Weöres Sándornak művei olyan gazdag képi világot idéznek fel, melyet egy épület tervezésekor csak a sokrétűségében lehet megfogni. Bennünket a Bútorok, holmik című verse ígézett meg, és vitt abba az irányba, hogy az épületet a lehető legegyszerűbb dobozként formáljuk meg, melyen „jó nagyokat lép a szép udvarló”. A hosszú zárt dobozforma a rajta kialakított közlekedőkkel vezet föl a Pelikán parkból és a Március 15 térről a zsinórpادلás tetején kialakított elefántcsont tornyon keresztül egy költői világba.

Az épület homlokzatának kőburkolatát a mellette lévő sportház épülete illetve az elbontott Sztk épület is iniciálja. Igazán stilszerű lenne a Fertőrákosi bánya újraníválásával ún. bányaszél kőlapokkal burkolni magát az épülettet. Azokon a helyeken ahol ez a kőburkolat érintésközébe kerül, ott ugyanez a kő csiszolt nagytáblás, illetve az emeleti oszlopsoroknál tömbkő. Az épület két hosszoldalán felnyíló oldalszínpadokat

ünnepi nagykapuk takarják, anyagukat tekintve bronz kapuk lennének Weöres Sándor szignójával, egy később meghatározandó képzőművészeti kialakításban.

A tetőtéren kialakított tornapálya labdafogó hálója grafikailag kezelt felület, az aktuális darabokhoz illeszthetően. Jelenleg Weöres Sándor kézírásából készült grafikát feszítettünk rá.

ÉPÜLET DÍSZVILÁGÍTÁSA

Habár a színházépület a nap 24 órájából 12 órát napfényben tölt, azért az igazi élete arra a két órára szól, amikor az esti előadásnak a megvilágításába öltözik.

Zsinórpadlás és a kilátó

Sötétedés után a zsinórpadlás homlokzata, mint információs felület funkcionál. A patak által elválasztott kül és belvárosi részeken élők egyaránt láthatják a különböző színekkel megvilágított tornyot. A színek üzenetet hordoznak: évadnyitás-zárás jelölése, különböző stílusú előadásokhoz rendelt színekkel mindenki láthatja-érzékelheti, hogy mi történik éppen a színházban. A betanulási idő után az emberek már tudni fogják az egyes színek jelentését, még azok is akik ritkábban jártak eddig színházba. A torony mennyezetképe mint fényfreskó feszül az éjszakai városkép fölé.

Március 15 tér felöli felső kollonád

A színes fényel megvilágított zsinórpadlás messziről hirdeti az aktuális eseményeket. Amikor megérkezünk a Március 15. térre további részletekre figyelhetünk fel az épület homlokzatán. A felső kollonádsor alsó párkányába süllyesztett világítótestekkel rivaldafénybe kerülnek az előadásokhoz eseményekhez kapcsolódó jelmezek, díszletmotívumok.

Interaktív játszótér scenikai megvilágítása

A díszvilágítás másik hangsúlyos eleme az interaktív játszótér kiemelése. Itt szabadtéri előadások lesznek, megfelelő scenikai világítással, díszletekkel, vetített képekkel a sportház homlokzatán. A teret akkor is kiemeljük általános díszvilágítási eszközökkel, amikor épp nincs előadás. Ennek egyik célja, hogy bárki részesülhessen abban az élményben, hogy átlépte a közönségtér-színpadtér határát és a rivaldafény kéréjébe került.

Bronzkapu megvilágítása

Az előző két hangsúlyos díszvilágítási képen túl már csak kotúrokat húzunk meg fényel, valamint olyan felületeket emelünk ki, melyek üzenetet hordoznak. Ilyen a névadó Weöres Sándor aláírásával díszített bronzkapu. A járófelületbe süllyesztett reflektorokkal finoman emeljük ki a felületet, az alulról érkező fény által keltett árnyékban plasztikussá téve az írást.

Utcatengely megvilágítása, Hósi Halotti emlékmű megvilágítás

Az utcaterengelyt este tiszta vonalú közvilágítási kandelláberek világítják meg. A Hősi Halotti emlékművet a közvilágítási oszlopokra szerelt fényvetőkkel oldjuk meg.

Utcabútorok megvilágítása

A színház előtti tér esti hangulatát meghatározza az utcabútorok világítása. A támfalakba süllyesztett, rejtetten elhelyezett, indirekt módon világító eszközökkel rajzoljuk meg az egyes elemeket.

BELSŐÉPÍTÉSZETI ANYAGHASZNÁLAT

Foyer:

Az épület külső homlokzatát meghatározó időjárás marta kőburkolata a belső térbe már csiszoltan érkezik. A több szint magas foyer meghatározó anyagai a belső színháztérrel tartanak kapcsolatot. A vetítésre felhasznált enyhén dőlő oldalfalak a belső akusztikus elnyelő felülettel azonosak, míg a nézőtér korpusza a galéria fölött nagytáblás furnérozott faburkolat a belső tér zengető burkolatával azonosan. Az előcsarnok padlóburkolata nagy kopásállóságú gőzölt-préselt svédpadló. Az előcsarnokban a világítás szcenikai minőségű, az egyes előadásoknak megfelelő színekkel, vetített képekkel, adott esetben alkalmilag elhelyezett, a darab stílusához illő csillárokkal. A foyer vizuálisan együtt kezelendő az előtte lévő játszótérrel, melynek fénnel való felöltöztetését szintén innen vezérlik.

Nagyszínpad:

A tér anyaghasználatát elsősorban az akusztikus követelmények határozzák meg. A padlóburkolat az előcsarnokban ismertetett nagy kopásállóságú gőzölt-préselt svédpadló. A zsöllye székei plüs bársonnyal burkoltak. Méretüket tekintve 65 cm széles 55 cm mélyek, az egyes székek között 5-5 cm réseltartással. Az oldalfalak jelentős mértékben párhuzamosan márt akusztikus hangelnyelő panelekkel burkoltak. A nézőtér törtvonalú hátsó fala a galéria alatti mennyezet, a nagy tér mennyezete és a színpadnyílás keretezése nagytáblás furnérozott zengető faburkolat. Az operett járáshoz vezető lépcső a falból mobilan kihúzható.

Nézőtér világítását a nagytáblás faburkolatba integrált vetítőtükrös dimmelhető energiatakarékos fénycsővilágítás adja. A kétfajta akusztikus burkolat találkozásánál sűrűfény emeli ki az elnyelő felület felületi mintáját. A zsöllye sorok végében padlóba integrált szűk vetítőszögű falmosók segítik az orientálódást.

Stúdiószínpad:

Míg a nagyszínpad belső megjelenésében az ünnepélyességet, a konvenciókat kell kielégítse, addig a stúdiószínpad sokkal inkább kísérleti jellegű tér. Padozata a színpad borovi fenyő burkolatával azonos fekete festéssel. A falak körben sötét színű akusztikus burkolatot kapnak, mintahogy a mennyezet is. A világítási hidak és a munkakarzatok a tér meghatározó elemei. A tér öltöztetése a scenikai igényeknek megfelelően körfüggönnyel történik. A tér világítása a scenikai berendezésekkel történik.

Gyermekszínpad:

A 4-10 éves korú látogatóknak megfelelő gyerekbarát anyagok és bútorok kerülnek alkalmazásra. A padozat svédpadló, de padlószőnyeg terítéssel akár a székek alkalmazása is elkerülhető. Az oldalfalak akusztikai burkolatait a körfüggöny mindig az adott darab hangulatához igazodva veszi ki a térből. Mennyezet és világítás a színpadtechnikai igényeket elégíti ki.

SZÍNPADTECHNIKAI MŰLEÍRÁS

I. Nagy Színház

II. Stúdió Színpad

III. Gyermek Színház

IV. Vízi Színpad

A tervezői kollektívánk célja az volt

- hogy a rendelkezésünkre álló, illetve beépíthető területen felépülő Weöres Sándor Színház épületét minél több funkció ellátására tegyük alkalmassá, minél magasabb színvonalon, és hogy minél nagyobb tömegeket tudjunk megérinteni, ide vonzani.

- hogy a megépítésre kerülő Színház és a környezete legyen Szombathely város kulturális centruma, ahová mindenki örömmel megy, ahol mindenki megtalálja a számára megfelelő programot, korosztálytól függetlenül.

- hogy a város összes lakója legyen tisztába azzal, hogy ha ellátogat a Március 15. térre, ott mindig várja valami új, hogy ott mindig történik valami, hogy az épület és a benne létrehozott programok mindig nyújtanak neki valami élményt, valami újat.

- a fő szempontunk a nézők, a közönség, a vendégek, a látogatók, és nem utolsósorban a gyermekek, minél magasabb színvonalú kiszolgálása, szórakoztatása, nevelése.

- hogy a népművelők, népművészek, a kulturális értéket képviselő előadók, együttesek, örömmel jöjjenek ide,

- hogy a Színház épülete, technikai eszközei, berendezései, tudják biztosítani, a mai kor fiataljai által kedvelt, hazai és külföldi könnyűzenei együttesek, előadók által megkövetelt, és igényelt, fény - hang - színpad és látványtechnikai eszközöket is.

A felépülő Weöres Sándor Színház épületében, helyet biztosítunk

- egy 401 nézőt befogadó, több színpados, a mai legfejlettebb technikai lehetőségek igénybevételével, a legmagasabb színvonalon kialakított, illetve felszerelt **Nagy Színháznak**.

- egy 150 nézőt befogadó **Stúdió Színpadnak**, /ami egyben a Nagy Színház, bal oldali oldalszínpada is /

/A Stúdió Színpad önálló előadások, rendezvények, TV felvételek lebonyolítására alkalmas, önálló technikai adottságokkal rendelkező játszóhely, akár a főszínpadi színházi előadással egy időben is működhet.

Ugyanakkor a Stúdió Színpad egyben a bal oldali oldalszínpad is, ami tovább növeli ennek a területnek a kihasználtságát, mivel ez a terület két egymástól különálló funkciót is el tud látni azonos területen. / Bal oldali oldalszínpad és Stúdió Színpad! /

A Stúdió Színpadot a szabadba nyitható oldala önálló területté is teheti, ami még közvetlenebb kapcsolatot biztosít a közönséggel /

- egy 30-50 gyermek befogadására alkalmas **Gyermek Színháznak**.

/ A szűkös beépíthető terület ellenére, megtaláltuk a helyét, hogy a kis gyermekek számára is tudjunk biztosítani, egy játékeret, egy találkozási helyet, egy „Gyermek Színházat”, ahol a város felnövekvő polgáraival, már a gyermekkorban meg tudjuk szerettetni, az együttlét, a csoportos foglalkozás, a színházi előadások által nyújtott örömeket, élményeket ./

A Nagy Színház, a Stúdió Színpad, a Gyermek Színház, illetve az egyéb játszóhelyek kialakításánál az volt a célunk, hogy a műszaki, illetve a művészeti személyzet, az összes színpadot, illetve játékeret bármikor, bárhol, meg tudja közelíteni, akár a színpad szinten, akár a munkakarzatok szintjein keresztül.

Ez azt jelenti, hogy az igazgató, a rendező, a műszaki igazgató, vagy a műszaki dolgozók, a próba, ill. előadás alatt a színház bármely pontjára, bármely szintjére, bármikor el tudnak jutni, bele tudnak nézni a próbákba és az előadásokba anélkül, hogy a próbát vagy az előadást zavarnák.

/ Tehát például, ha egy műszaki dolgozó felmegy a hátsószínpadi munkakarzatra, akkor lehetősége van a főszínpad összes munkakarzatára, a főszínpadi világítási hídra és tornyokba, a főszínpadi felsőgépezeti gépházba, a Stúdió Színpad munkakarzataira, az előszínpadi hídra és tornyokba, a nézőtér munkakarzataira, illetve a nézőtéri világítási hidakra, valamint a fény és hangvezérlő helyiségekbe eljutnia./

Megvalósítottuk a nézőtérnek és a játéktérnek egy közös, oszthatatlan térré alakíthatóságát.

/ a földszinti lejtős nézőtér padlószintjét a színpad padlószintjével egy magasságba lehet állítani. / De a főszínpad és a mellékszínpadok segítségével, a tér szét is választható, és számos variációs lehetőséget biztosít, ami csak a rendező kreativitásán múlik, hogy hogyan hasznosítja ezt az adottságot.

A közönségforgalmi előcsarnok is rendelkezik rejtetten, elhelyezett, felsőgépezettel, hogy ha igény van rá, az előadás díszletével azonos hangulatú teret lehessen létrehozni, amivel már az első pillanatban biztosítani akarjuk az előadás hangulatát.

/ pl. az előadással azonos díszletelemek, ruhák, kellékek kerülnek elhelyezése az előcsarnokban, amiket a néző igazán csak a szünetben illetve az előadás végén fog értékelni, megérteni /

Megoldottuk azt, hogy a Nagy Színházban, a Stúdió Színpadon, a Gyermekek Színházban, és az egyéb területeken, akár egy időben is lehessen előadásokat, rendezvényeket tartani úgy, hogy azok egymás produkcióját ne zavarják.

A Március 15. tér észak-keleti oldalán elhelyezett Weöres Sándor Színház épülete, önállóan működő kulturális egység, ami lehetőséget biztosít a Művelődési és Sportházzal történő funkcionális- építészeti összekapcsolódására is.

A tervünk az, hogy a nagy nemzeti ünnepeinken, illetve a Szombathely város számára, nagy, és kiemelt sport illetve kulturális események alkalmával, legyen lehetőségük a város vezetőinek, a város lakói számára, nagy és monumentális rendezvényeket megrendezni, létrehozni, az időjárási viszonyoktól függetlenül is.

Ezt a Művelődési és Sportház és a Weöres Sándor Színház egymásba nyitásával kívánjuk elérni

A Színházat úgy helyeztük el, hogy a Színház és a MSH között jöjjön létre egy sétány, egy átjáró, egy passzázs, egy „ *interaktív tér*” ami a két épületet ugyan elválasztja egymástól, de ha kell, a két épület egymással szemben lévő oldalfalain található nyílások megnyitásával biztosítjuk a két épület egybenyitását, átjárhatóságát egy monumentális területté válását.

Ezt úgy valósítjuk meg, hogy az MSH, Színház felőli oldalfalát, ami az, „*interaktív térre*” néz, / *a mérete 15x 40 méter* /, valamint a Weöres Sándor Színház, közönségforgalmi előcsarnokának az oldalfalát, / *aminek a mérete 38 x 11méter*/ ami az MSH felé az „*interaktív térre*” néz, mint egy biztonsági vasfüggöny lehet süllyeszteni, nyitni-zárni.

Ugyancsak nyitható, a Nagy Színház földszinti nézőterének, a hátsó a közönségforgalmi előcsarnokkal határos falában lévő 4x6 m méretű nyílás is.

A Nagy Színház földszinti, lejtős nézőterét a főszínpad padlószintjével egy magasságba lehet állítani.

Tehát, ha erre igény van, és a két épület oldalfalain található nyílásokat megnyitjuk, egy egybefüggő, monumentális területet tudunk létrehozni, ami az MSH belső tereiből átvezet az „*interaktív téren*” keresztül a Nagy Színház közönségforgalmi előcsarnokába, a Nagy Színház nézőterébe, a Nagy Színház fő és mellék színpadáig, és a két oldalszínpadon keresztül ki a szabadba.

Így a közönség elé egy monumentális, nagy tömeget befogadó, számtalan térrel rendelkező, bejárható terület tárul, ami számtalan rendezvény megtartására ad lehetőséget.

A két épület közötti sétányon, az „*interaktív téren*” utca színházat lehet lebonyolítani, illetve itt lehet kis játékokkal, élőkép színházzal, fogadni a Nagy Színházba érkező vendégeket.

A Nagy Színház bal oldali oldalszínpada, egy vasfüggönnyel, nyitható, a Gyöngyös patak felé. A patakon, átívelő gyaloghídon, illetve sétányon haladva, egy 8 méter átmérőjű **Vízi Színpadhoz** jutunk, amit egy 20 méter átmérőjű körgyűrűszerű sétány ölel körbe. A Vízi Színpadot körbe ölelő sétányon, ha erre igény van mobil nézőtér, van építve, ami a tó színpadot teljesen vagy részlegesen ölelheti át.

A **Vízi Színpadon** a nyári évszakban, klasszikus zenekari előadásokat, kis létszámú zenés és prózai előadásokat, önálló előadó esteket lehet tartani.

Télen korcsolyázó tóként vehetik igénybe a gyerekek.

A JÁTÉKTEREK RÉSZLETES ISMERTETÉSE:

I. NAGY SZÍNHÁZ

A Nagy Színház típusa axiális, lineárisan konfrontált, duplaportálos, több színpados, keretes doboz színház, tér és alakváltoztató lehetőséggel, többcélú feladat ellátására alkalmas tér. Arra törekedtünk, hogy a Nagy Színház a nézők számára minél nagyobb látványt, élményt nyújtson, ugyanakkor ezt a feladatát minél kevesebb emberi erő felhasználásával érje el. Ezt az előre bedíszletezett színpadi kocsik segítségével kívánjuk biztosítani, amik a mellékszínpadokról, a kívánt sorrendben kerülnek a főszínpadra, illetve a nézők elé. Ezzel rövid idő alatt nagy látványokat, helyszíneket lehet megjelentetni.

/ pl. Az első jelenet egy könyvtárszoba, ahol a kandallóban ég a tűz, és három oldalon, 4 méter magas könyvespolcok, tapétás falak, benne ajtók, nagy csillár, szőnyegek, bútorok, esti hangulat, stb. található. - majd a gyors változás – és a néző elő táruló kép, egy reggeli havas erdő sok havas fenyőfával, esik a hó, a dombon gyerekek szánkóznak, egy kis kunyhóból, éppen akkor lép ki a szereplő, amikor a fény felmegy. /

A bedíszletezett kocsik segítségével kevesebb munkaerő felhasználásával, gyorsabban lehet a délelőtti próba után az esti előadásra átállni, mivel csak a próbadíszlettel bedíszletezett színpadi kocsit kell az esti előadás bedíszletezett színpadi kocsijával kicserélni, ami a műszaki személyzet munkáját segíti nagyban.

A Nagy Színház nézőterének alakváltoztatásával, */a nézőtér, színpad szintjével egy magasságba történő állításával, és a fő és a mellékszínpadok egybe nyitásával /*, nagy tömegeket, befogadó teret tudunk létrehozni.

A Nagy Színház előszínpad környezetének térváltoztatásával, számos variációs lehetőséget tudunk biztosítani. */ lásd Dupla portálos előszínpad /*

A Nagy Színház főszínpadának és a mellékszínpadainak egybe nyitásával, hatalmas színházi játéktér alakulhat ki, ami monumentális díszletezést és hatalmas tömegjelenetek megjelenítésére alkalmas teret tud biztosítani, az ilyen méretű előadást igénylő művészi és műszaki alkotóközösségek számára.

Ugyanez a tér számos egyéb rendezvény lebonyolítását teszi lehetővé, akár egybe nyitva akár egymástól külön- külön is, amit ha kell, a szabadba is ki lehet nyitni. / *lásd. bal, és a jobboldali oldalszínpadok.*

Ez a tér van tovább növelve, amikor a lépcsőzetesen kialakított földszinti nézőtér, vízszintes állapotba van állítva, / *a színpad szintjével egy magasságba* /, és a fő és mellékszínpadokkal egybe van nyitva.

Ekkor ez a terület a szabadból, már három irányból is megközelíthető / *a nézőtér- a bal és a jobb oldali oldalszínpadok felől.* / és így egy hatalmas területet jön létre, előadások, rendezvények, ünnepek, kiállítások, stb. lebonyolítására

A több színpados rendszer lehetőséget ad arra, hogy akár egy időben, egymástól függetlenül is lehessen színházi előadásokat, rendezvényeket, kiállításokat, termékbemutatókat, stb. tartani.

Mivel a mellékszínpadokat egy folyosó, egy „utca” választja el a főszínpadtól, így az egy időben történő előadások, rendezvények nem zavarják egymást.

Ha a baloldali, a főszínpadi és a jobboldali színpadok vasfüggönyei nyitva vannak, akkor a színpadon, a főtengelyre merőlegesen, egy keresztirányú „Főutca” jön létre, aminek mindkét vége a szabadba vezet.

Ezáltal a színház keresztben átjárhatóvá válik, vagyis egy átriumot tud biztosítani, a két oldalon lévő szabadtéri rendezvények számára.

Ugyanakkor ez a különleges tér, számos képzőművész, kiállító, stb. számára adhat megjelenési helyet.

Nagy gondot fordítottunk a díszletelemek tárolására raktározására.

Arra törekedtünk, hogy a repertoáron lévő előadások díszletei legyenek elhelyezhetők a színház épületében és ne keljen külső raktárból szállítani ami, költséges, fizikai erőt igényel és nem beszélve a díszletelemeknek a szállítás miatt idő előtti amortizációjáról. Lehetőség szerint egy-egy előadás díszlete a színpadi kocsikon kerül elhelyezésre, és vagy a mellékszínpadokon, vagy az alsószínpadi térben történik a raktározásuk. Az éppen próbáló előadás díszlete is színpadi kocsin van elhelyezve, és így nem kell a műszaki személyzetnek az esti előadás után a díszletet lebontania és a másnapi próba díszletét beépítenie, hanem csak a színpadi kocsikat kell megcserélniük. Tárolásuk az üres oldalszínpadon, vagy az alsószínpadon történik

A NAGY SZÍNHÁZ FELÉPÍTÉSE:

1. Nézőtér
2. Dupla portálos előszínpad
3. Zenekari árok
4. Több színpados színpadrendszer / fő és mellékszínpadok /
5. Díszletraktárak

1. NÉZŐTÉR :

A színház nézőtere földszinti és erkély szintből áll. A befogadóképesség 311 fő a földszinten, 90 fő az erkélyen, összesen 401. A földszinti nézőtér logaritmikus ív alapján emelkedik és 15 sorból áll a hatodik sor után járás a mozgássérültek elhelyezésére, az erkélyen 4 sor került elhelyezésre.

A nézőtér kialakítása biztosítja a minden néző számára az optimális látási és hallási viszonyokat. A nézőtéri sorok közötti távolság 1,00 méter, a székek szélessége 65 cm, a köztük lévő távolság 5 cm, a mélységük 50 centiméter.

A nézőtéri székekbe, tolmács gép van beépítve, amit a nézőtéri székek karfájába rejtett fejhallgató segítségével vehetnek igénybe a nézők. A tolmács gépen a választott nyelvet, illetve a hangerőt a karfába épített kezelőpulton lehet beállítani. A siket és a gyengén halló nézők számára az előadás szövege, a portálkeret felső részén elhelyezett íráskivetítőn keresztül jut el. A nézőtér padozata svédpadlóval, az oldalfalai, akusztikus faburkolattal van ellátva. Bővebben lásd akusztikus műleírás.

A nézőtérre a bejutás két oldalról, illetve a földszint utolsó sora mögött található ajtókon keresztül történik. A nézőtér két oldalán lévő ajtó között vízszintes járás található, itt kerülnek elhelyezésre a mozgássérült kerekesszékes nézők, illetve az őket kísérők. A nézőtér padozata a színpad szintjével azonos síkba állítható.

A földszinti oldalsó ajtók közötti vízszintes járás, színpad felé eső területe emelve, még a mögötte lévő terület süllyesztésével történik a nézőtér színpad szintbe történő állítása.

A zenekari árok és a zenekari árok mellvédje, a nézőtér első sorának a szintjére süllyeszthető, és ekkor itt két nézőtéri sor kerülhet elhelyezésre, ha igény van rá. / „0”, és – „1” sor /

Ha zenés előadás van és a zenekari árok nyitott, az eredeti állapot áll elő és az első előfüggöny működik.

A nézőtér két oldalán rejtett munkakarzat található, ezen keresztül lehet eljutni a nézőtér felett elhelyezett három világítási hidra, illetve a nézőtér mindkét oldalán kialakított rejtett világítási tornyokba. Ezek a rejtett világítási pozíciók biztosítják az előszínpad és környezetének scenikai megvilágítását.

A nézőtér erkélye mögött került elhelyezésre a hang és fényvezérlő helyiség, a jobb és a bal oldali fejtű helyiség, a vetítő helyiség, valamint az igazgatói és rendezői páholy. A kialakításuk jó rálátást biztosít a színpadra.

A hangvezérlő helyiség hangszigetelt ablaka nyitható, ezáltal zenés előadások esetén a hangmérnök élő akusztikai kapcsolatba tud kerülni a színháztérrel. Ezeknek, a helyiségeknek a megközelítése a munkakarzatról, valamint a közönségforgalmi rész felől egyaránt történhet.

2. DUPLA PORTÁLOS ELŐSZÍNPAD, SZÍNPADNYÍLÁS

A színház következő egysége az előszínpad, illetve a zenekari árok.

Az előszínpad és környezetének variálhatósága érdekében, dupla portálos megoldást választottunk, ami azt jelenti, hogy két portál keretünk illetve két előfüggönyünk van, ami között helyezkedik el az előszínpad, illetve egyben a zenekari árok. Az első portálkeret mérete 14x8m, a második portálkeret mérete 12x7 méter.

A nézőtér földszinti első sora előtt található első előfüggöny, szabályozható, gépi mozgatású, görög működtetésű, anyagában lángmentesített bordó bársony függöny, aminek az alja a nézőtér padlójáig ér.

Az első előfüggönyt akkor használjuk, ha zenés előadás van és a zenekari árok nyitott, valamint, ha a zenekari árok fedett, a színpad szinttel azonos magasságba van állítva, és az előadás a két előfüggöny közötti területen történik.

Az előszínpad díszletezhetősége minimális, ezért ennek a térnek a fő szerepe, a kis létszámú, akusztikus hangszerekből álló zenei kis együttesek, kis létszámú kórusok, monológok, szavalóversenyek, konferálások, a főszínpadi jelenetek átdíszítési idejének a kitöltése, díjátadások, stb-stb. esetén válik hasznossá, mivel a kis létszámú előadókat intimebb környezetben lehet így elhelyezni, és a hátteret a második előfüggöny biztosítja.

/ Gondoljunk el például egy szavalóversenyt, ami a főszínpadon kerül megrendezésre.

Egy fő áll a főszínpadon és a háta mögött egy hatalmas tér, ami még akkor is, üres és rideg, ha felezőfüggönyt használunk. /

Az előszínpadra a két oldalon, található ajtónyíláson keresztül lehet bejutni, ahonnan a főszínpad két oldalán található műszaki folyosóra „utcára”, vagy a nézőtérre jutunk.

A nézőtér mindkét oldalán bútorba épített kihúzható lépcső vezet az előszínpadra, amit például díjátadáskor használhatnak. A második előfüggöny a főszínpadi függönykamrában van elhelyezve.

A második előfüggöny szintén szabályozható, gépi mozgatású, görög működtetésű, anyagában lángmentesített bordó bársony függöny, ami a főszínpadi függönykamrában található. A második előfüggönyt akkor használjuk, ha az előszínpad, illetve a zenekari árok, és a zenekari mellvéd, a földszinti nézőtér padozatának a szintjéig van lesüllyesztve. Ekkor, ha igény van rá, két plusz nézőtéri sort lehet elhelyezni a lesüllyesztett előszínpadon, illetve a zenekari árkon. / „0”, és – „1” sor /

Az első portálkeret, illetve az első előfüggöny mögött, járható világítási híd, illetve mindkét oldalán világítási tornyok található. A világítási hídra a főszínpadi munkakarzaton keresztül lehet eljutni.

A két portálkeret közötti mennyezeten 4 sorban, 4-4 db gépi díszlethúzó van elhelyezve, amit pont húzóként, vagy ha acélcsövet függesztenek rá, díszlettartóként, világítási tartóként is használhatnak. Az első és a második portálkeret felső, mennyezeti részének a ferde síkú kialakítása átmenetet képez a nézőtér és a színpad között.

3. ZENEKARI ÁROK

A zenekari árok egyben az előszínpad is. A zenekari árok padozata, 2méter x 2 méteres szegmensekből áll, amik gépi működtetéssel, fokozatmentesen, az alsószínpad padlósíkjáig süllyeszthetők, egyben és külön-külön is. A kívánt szintre süllyesztett zenekari árokban 30 fő zenészt lehet elhelyezni. A zenekari árok mellvédjét, a nézőtér padozat síkjáig lehet lesüllyeszteni. Ha a zenekari árok és a mellvéd, a nézőtér padlósíkjáig van lesüllyesztve, lehetőség van plusz két nézőtéri széksor elhelyezésére. / „0”, – „1” sor / A hangszer és a zongoratóró az alsószínpadon található, ahová a zenekari árok alsószínpadi szintre történt süllyesztésekor lehet bejutni.

4. TÖBB SZÍNPADOS SZÍNPADRENDSZER

A jellemzője, hogy a főszínpadhoz három, megfelelő méretű mellékszínpad csatlakozik. A jobboldali oldalszínpad, a hátsó színpad, a bal oldali oldalszínpad, ami egyben Stúdió Színpadnak is használható. A mellékszínpadok feladata, hogy a főszínpadra, rövid idő alatt, gyorsan, nagy látványt biztosító díszlet - illetve látványelemeket lehessen a nézők elé juttatni. Ennek a fő eszköze a színpadi kocsi. A 10x10 méter alapterületű, és 0, 50 méter magas „Színpadi kocsi”- 2x2 méteres elemekből tevődik össze. A kocsik száma mindig eggyel kevesebb, a színpadok számánál!

Az előre bedíszletezett, adott időben begördülő kocsik, pontosan ráállnak, az azonos alapterületű szintkiegyenlítő süllyesztőre, ami a színpadi kocsit a színpad padló

síkjáig süllyeszti le. Ez biztosítja a nézők számára, a gyors, nagy látványt, élményt nyújtó színpadi díszletváltozásokat.

Ha az összes színpadi teret használjuk hatalmas játéktér alakul ki, ami számtalan lehetőséget biztosít a rendezők számára, ugyanakkor számtalan más eseményre is alkalmas terület adódik.

/ kiállítás, sport rendezvény stb. /

A TÖBB SZÍNPADOS SZÍNPADRENDSZER FELÉPÍTÉSE:

- a. Főszínpad
- b. Jobb oldali oldalszínpad
- c. Hátsószínpad
- d. Bal oldali oldalszínpad
- e. Alsószínpad

a, Főszínpad

A második portálzónán belül helyezkedik el a főszínpad, ami a színház technikailag egységes, legnagyobb kiterjedésű tere.

A főszínpad színpadkeretének mérete, 12 x 7 méter. A főszínpad teljes mérete 19 x 16 méter. A főszínpad hasznos játéktere, a panoráma illetve a háttér függöny által bezárt terület 12 x 14 méter.

Színpad padozatának az anyaga borovi fenyő, amire szintén borovi fenyőből készült 2,5 cm vastag koptató réteg van helyezve, ami lehetőséget ad a színpad esetleges sérüléseinek a javítására.

A színpad terhelhetősége 500 kp/m².

A főszínpad, a bal, illetve a jobb oldali oldalszínpadok között műszaki folyosók „utcák” találhatóak. A főszínpadot a műszaki folyosóktól illetve a hátsószínpadtól vasfüggönyök választják el. A főszínpadra a személyi forgalom egy csendesítő előtéren keresztül történik.

A portálkeret mögötti függönykamrában a következő egységek vannak elhelyezve:

- a vas illetve a biztonsági függöny
- a gépi működtetésű, szabályozható görög mozgatású előfüggöny

- az első gépi mozgatású díszlettartó
- a cortina függöny
- az opera fóliatartó
- a második gépi mozgatási díszlettartó
- és a mozivászon

A függönykamra mögött, két oldalon található a scenikai világítási eszközök elhelyezését szolgáló világítási tornyok, illetve a köztük elhelyezett, mozgatható világítási híd. A világítási hídon helyezük el a világítási eszközök egy részét, ugyanakkor helyet ad a berendezéseket kezelő dolgozók számára, valamint átjárást biztosít a munkakarzatok között, így lehetővé teszi a színpad elején vagy a belsejében lévő gépi berendezésekhez történő eljutást. A világítási híd a színpadtól egy méteres magasságig süllyeszthető. A világítási híd mozgatásával csökkenteni lehet a főszínpadi színpadnyílásának a magasságát.

A főszínpad három oldalán munkakarzatok vannak elhelyezve. A munkakarzatokon lehet eljutni a főszínpadi világosító tornyokhoz, a világítási hídhoz, a főszínpadi felsőgépezet gépházába, de el lehet jutni a hátsószínpadi munkakarzatra, a bal oldali és egyben a Stúdió Színpad munkakarzatára, valamint a nézőtéri világítási hidakhoz, tornyokhoz, illetve a fény és hangvezérlő helyiségekhez.

A munkakarzatokon belül két oldalon van elhelyezve, a gépi működtetésű, fokozatmentesen szabályozható és programozható, panoráma függönytartó, aminek a végéhez csatlakozik az ugyan csak gépi működtetésű, fokozatmentesen szabályozható és programozható patkóhorizont függönytartó. / *hasznos játéktér* /

A panoráma és a horizont függönyök, anyagában lángmentesített fekete bársony függönyök, a magasságuk, 12 méter. A panoráma illetve a háttér függönyök által határolt területben vannak elhelyezve a gépi működtetésű, fokozatmentesen szabályozható, programozható díszlettartók és ponthúzók

A díszlettartók 25-25 cm távolságban vannak egymástól, a terhelhetőségük 4 KN, és a hosszuk 10 méter. Minden negyedik sor díszlethúzó után egy sor ponthúzó sor található. Egy sorban 4 db ponthúzó van elhelyezve, amik a főtengelyre merőleges síkban elmozdíthatók. A teherbírásuk 4 KN.

A hasznos játéktérben három darab, világítási tartó van elhelyezve.

A főszínpad felsőgépezeti berendezéseinek a gépháza zsinórpádlás felett került elhelyezésre.

Az ügyelő pult a főszínpad bal oldalán, a műszaki vezérlőpult a főszínpad jobb oldalán van elhelyezve, mindegyik rendelkezik mobil pulttal is.

A füst elvezető nyílások működtetése a műszaki pultról történik.

A főszínpad hasznos játékerében van elhelyezve a 10x10 méter alapterületű színpadi kocsi fogadására szolgáló szint kiegyenlítő süllyesztő, ami a rá helyezett színpadi kocsit a színpad padozat síkjáig süllyeszt. Ugyanilyen szint kiemelő süllyesztő található a bal és a jobb oldali oldalszínpadokon is. Ezekre a színpadi kocsikra vannak előre bekészítve az előadás különböző jeleneteinek a díszletei és az adott pillanatban a gyorsváltás alatt cserélődnek ki. A színpadi kocsik száma mindig egyel kevesebb a mellékszínpadok számánál. A színpadi kocsikat kézi-és gépi erővel illetve távvezérléssel is lehet működtetni.

b. Jobb oldali oldalszínpad

A jobb oldali oldalszínpadot a műszaki folyosótól, „utcától” vasfüggöny választja el. A műszaki folyosóval szemben lévő falon is vasfüggöny található kültéri bronzkapuval, ami a szabadba ad kijárási lehetőséget, illetve a szabad terület felé biztosít egy önálló, csak a jobb oldali oldalszínpadot felhasználó játsszási lehetőséget. Vagy egyéb rendezvények lebonyolítását teszi lehetővé, amikor nem a színházba, hanem csak az itt lévő rendezvényre, kiállításra, stb.-re akarjuk a közönséget behozni.

A jobb oldali oldalszínpadi nyílások méret 12 x 7.

A színpad padozata és a terhelhetősége azonos a főszínpadéval.

A padozatában szintén megtalálható a színpadi kocsi fogadására és szintbe süllyesztésére alkalmas szintkiegyenlítő süllyesztő.

Az oldalszínpadon elhelyezett és bedíszletezett színpadi kocsi segítségével lehet megoldani a főszínpad rövid idő alatt történő és látványos átdíszítését. A jobb oldali oldalszínpad a színpad szintű díszletraktárral határos.

A díszletraktárba egy 4méter széles és 5 méter magas tolóajtón keresztül lehet eljutni.

A díszletraktárral átellenes fal előtt, illetve a szint kiegyenlítő süllyesztő között van elhelyezve a lógódíszlet tároló, ami az alsószínpadi szintre süllyeszthető.

A jobb oldali oldalszínpadon nincs munkakarzat.

A 10x10 méter alapterületű szint kiegyenlítő süllyesztő felett gépi működtetésű díszlethúzóknak vannak elhelyezve, egymástól 40-40 cm távolságra, a terhelhetőségük 4KN, a hosszuk 10 méter. A gépi díszlethúzóknak fokozatmentesen szabályozhatóak, illetve programozhatóak. A gépi díszlethúzóknak vezérlése a díszletraktárral határos falba épített kezelőpultról történik.

A személyi bejárat a műszaki folyosóról nyíló ajtókon keresztül történik.

c. Hátsószínpad

A hátsószínpadot a főszínpadtól vasfüggöny választja el. A hátsószínpadi színpadnyílás méret 12 x 7.

Vasfüggöny található a főszínpaddal átellenes oldalon is, ami egyből a tehergépkocsi rámpára nyílik, ezen keresztül történik a díszlet beszállítása a hátsószínpadi 10x10 méter alapterületű liftre, ami egyben a színpadi kocsikat is süllyeszti az alsószínpadra.

A hátsószínpad padozata és a teherbírása megegyezik a főszínpadéval.

A hátsószínpadra a személyi forgalom egy csendesítő előtéren keresztül történik

A hátsószínpad végében, mindkét oldalon egy-egy teherlift, és egy-egy személy lift van, ami az alsószínpad szintjétől, a harmadik emeletig működnek. A teherliftek mérete 4,0 x 2,4 x 4,8.

A hátsószínpadon „U” alakban 7,40 méter magasságban acélszerkezetből kialakított munkakarzat található. A munkakarzatra a feljutás a második emeleti szintről történik.

A hátsószínpadi munkakarzatról mindkét oldalról át lehet jutni a főszínpadi munkakarzatokra. A munkakarzat előtt 10 méter magas anyagában lángmentesített fekete körfüggöny található. A körfüggönyön belül, 10 méteres magasságban gépi díszlethúzóknak vannak elhelyezve, az egymás közötti távolságuk, 0,30 méter, a hosszuk 10 méter, a teherbírásuk, 4 KN.

A hátsószínpadon található egy 10mx10 alapterületű lift, ami az alsószínpad padlószintjéig süllyeszthető. A 10x10 méter alapterületű lift segítségével történik a 10x10 méter alapterületű színpadi kocsik le illetve fel juttatása az alsószínpadi térbe. A teherlift csak akkor működik, ha az összes hátsószínpadi ajtó, illetve a vasfüggönyök csukottak, és egy hő érzékelő jelzi a vezérlésnek, hogy a hátsószínpad színpadán ember nem tartózkodik. A működés alatt a vezérlő berendezés a bejáratú ajtókat reteszeli, illetve hangjelzést ad. A hátsószínpadi lift működtetése a hátsószínpadi munkakarzatról történik. A hátsószínpadon elhelyezett és bedíszletezett színpadi kocsi segítségével lehet biztosítani a főszínpad gyors és látványos átdíszletezését.

A hátsószínpadról a díszlet szállítása az alsószínpadi díszletraktárakba, a 10x10 méter alapterületű lifttel illetve a hátsószínpad mindkét végében található teherliftekkel egyaránt történhet.

d. Bal oldali oldalszínpad

/ egyben a Stúdió Színpad és TV stúdió /

A bal oldali oldalszínpadot a műszaki folyosótól, „utcától” vasfüggöny választja el.

A bal oldali oldalszínpadon található színpadnyílások méret 12 x 7 méter. Szintén vasfüggöny található a vele átellenbe lévő falon. Ez a vasfüggöny a szabadba ad kijárási lehetőséget külső bronzkapukkal védetten, illetve a szabadból történő

bejutást biztosít a közönség számára, ha az oldalszínpadot meg kívánjuk nyitni a közönség előtt, például egy kiállítás számára.

A bal oldali oldalszínpad padozata és teherbírása megegyezik a főszínpadéval. Az oldalszínpad minden oldalán, acélszerkezetből kialakított körbejárható munkakarzat található, amin keresztül át lehet jutni a főszínpadi munkakarzatra, illetve a nézőtéri munkakarzatokra, világítási hidakra.

Az oldalszínpad padozatába a főszínpaddal egy vonalban szintén szintkiegyenlítő süllyesztő van beépítve, ami a színpadi kocsik fogadására, illetve a színpadba történő süllyesztésére szolgál.

Az oldalszínpadon elhelyezett és bedíszletezett színpadi kocsi szolgálja a gyors és látványos átdíszletezést a főszínpadon.

A bal oldali oldalszínpad munkakarzata előtt, mind a négy oldalon, 10 méter magas, anyagában lángmentesített fekete körfüggöny van elhelyezve. A körfüggönyön belüli térben található a gépi működtetésű, fokozatmentesen szabályozható, programozható díszlethúzó, amik 30-30 cm-re vannak egymástól elhelyezve, a teherbírásuk 4 KN, és a hosszuk 10 méter. A díszlettartók vezérlése történhet a munkakarzatról és a színpadról is.

Az oldalszínpad nézőtér felőli oldalán egy teherlift található, ami az alsószínpad padlószintjéig süllyeszthető. / itt történik a Stúdió Színpad mobil nézőtérének lesüllyesztése, illetve a székek leszállítása, az alsószínpadi raktárba, amennyiben ezekre nincs szükség /

e. Alsószínpad

Az alsószínpad a főszínpad illetve a mellékszínpadok területével megegyező terület, a tiszta belmagassága 5 méter.

A padozata beton, csúszásmentes műgyanta burkolattal.

Az alsószínpadra a hátsószínpad mindkét oldalán található lépcsőházon keresztül, illetve a hátsószínpad mindkét oldalán lévő személyi lifttel lehet eljutni.

A hátsószínpadi 10x10 méter alapterületű lift az alatta lévő alsószínpad padlószintjéig süllyeszthető. / itt történik a színpadi kocsik fel, illetve leszállítása az alsószínpadi szintre. /

A bal illetve a jobb oldali oldalszínpadok alatti alsószínpadi terek a díszletek és egyéb eszközök tárolására raktározására szolgál. Itt történik a színpadi kocsik díszletezése is. A főszínpad alatti alsószínpadon található a zongora és a hangszerhároló raktár.

A főszínpad alatti alsószínpadi tér jobb oldalán került elhelyezésre a tirisztor helyiség, a baloldalon pedig az erősítő, illetve hangtechnikai eszközök elhelyezésére kialakított helyiség. Itt kerültek elhelyezésre a különböző műhelyek és raktárak, valamint az ezekhez tartozó szociális helyiségek is.

5. Díszletraktárak

A díszletraktárak a színpad szinten illetve az alsószínpadi szinten kerültek elhelyezésre. A színpadszínti díszletraktárba a díszlet a tehergépkocsiról egyből a raktárba szállítható, a díszletraktár rakodó rámpa felőli oldalán elhelyezett toló ajtón keresztül.

Ha az alsószínpad szintű raktárakba kívánják szállítani a díszletelemeket, akkor azt vagy a hátsószínpad végében elhelyezett teherliftekkel, vagy a hátsószínpadi 10x10 méter alapterületű lift segítségével történhet.

A színpadszínti díszletraktárból a jobb oldali oldalszínpadra egy toló ajtón keresztül lehet a díszletelemeket eljuttatni, az ajtó méret 4m x 5m.

Az alsószínpadi díszletraktárban történik a színpadi kocsik bedíszletezése, majd ezek a díszlettel ellátott színpadi kocsik a hátsószínpadi lift segítségével jutnak el a színpadszinten a kívánt helyükre.

A színpad szinten kerültek elhelyezésre a színpad közelségét igénylő raktárak, a kellék a bútor, a világosító, a hangosító raktárak.

A jelmez raktár a az alsó színpad szintjén található.

II. STÚDIÓ SZÍNPAD

I egyben a „Bal oldali oldalszínpad” I

A bal oldali oldalszínpad, egyben a Stúdió Színpad és a TV stúdió szerepét is betölti. A Stúdió Színpad 150 fő befogadására alkalmas. A Stúdió Színpad mérete 23 x 14 méter. A Stúdió Színpad hasznos játéktere, a körfüggöny által határolt belső terület : 20 x 10 méter. A Stúdió Színpad hasznos belmagassága 8 méter. A Stúdió Színpadra a foyer felől lehet bejutni .

A Stúdió Színpad játéktere számtalan lehetőséget teremt, a rendezőknek, a díszlettervezőknek. A Stúdió Színpad egyidejű játszási lehetőséget biztosít a főszínpaddal, mivel a főszínpadtól egy műszaki folyosó, egy „utca”, valamint a vasfüggönyök választják el, amik biztosítják, hogy a két játszóhely akusztikailag ne zavarja egymást. Természetesen csak abban az esetben lehet egyidejű előadás a főszínpaddal, ha a főszínpad nem igényli a bal oldali oldalszínpad területét. A szabadba nyíló vasfüggöny önálló színtérré, önálló rendezvények lebonyolítására ad lehetőséget a nélkül, hogy esetleg a főszínpadon történő előadást megzavarná.

A körbejárható munkakarzaton van elhelyezésve a mobil hang és fény pult is, és itt található a gépi húzók mobil vezérlő pultja, amit a színpad szinten is le lehet dugaszolni oldalanként 2-2 helyen.

A munkakarzatról átjárási lehetőség van a főszínpadi, a hátsószínpadi, a nézőtéri munkakarzatokra. A Stúdió Színpad mobil, 30 cm-t lépcsőzetesen emelkedő „fiókos” nézőtéri emelvényvel rendelkezik, amit a színpadon bárhol fel lehet állítani.

A Stúdió Színpad nézőtér felőli oldalfalán süllyesztő lift található, ami az alsószínpadi szintről szállítja fel a mobil nézőtéri emelvényeket és a székeket.

A Stúdió Színpad felső és alsógépezeti technikai felszereltsége azonos, illetve ugyan az, mint a bal oldali oldal színpadé. / lásd a bal oldali oldalszínpad műleírását /

III. GYERMEK SZÍNHÁZ

Magyarországon az utóbbi időkben számos színház, művelődési ház épült, de gyermekszínházat nem avattak. Ezt a hiányt igyekeztünk most pótolni. A színházépület második emeletén helyeztük el a 10 x 14 alapterületű, 3,60 magasságú kis színpadteret, aminek a feladata, a rendeltetése a 4-10 éves korú gyermekek, szórakoztatása, nevelése.

A kialakításra kerülő Gyermekek Színház lehetőséget ad bábszínházi előadások, zenés és prózai gyermek előadások, mesedélutánok, játszóházak, csoportos foglalkozások, gyermek filmek vetítésére.

A terem padozata parketta. A teremben, körben függőnypálya van elhelyezve, amire az előadásoknak megfelelően megfestett függönyök hátterek, takarások kerülnek. A terem mennyezetén 50x50 cm osztású, acél zártszelvényből kialakított tartószerkezet van elhelyezve, ami korlátlan lehetőséget nyújt a díszletelemek, illetve a világítási eszközök függesztésére, rögzítésére. A terem teljesen mobilizálható, a játéktér mindig az előadásnak megfelelően van kialakítva. A mobil nézőtér mindig az előadásnak megfelelően van elhelyezve. A székek gyermek székek, és kis padok.

A játéktér és a gyermek nézőtér mindig úgy kerül kialakításra, hogy a gyermekek komfort érzetét nem zavarva, a háttérben meghúzódó kísérő szülők számára is maradjon hely, hogy a kis néző egy hátrapillantással biztonságot tudjon meríteni anyukától vagy apukától.

A mobil hang és fényvezérlő pultok mindig az előadásoknak megfelelő helyen kerülnek elhelyezésre.

A Gyermekek Színház befogadóképessége, a produkióktól függően 30-50 fő.

IV. VÍZI SZÍNPAD

A Nagy Színház bal oldali oldalszínpad, egy vasfüggönnyel nyitható a Gyöngyös patak felé. A patakon, átívelő gyaloghídon, illetve sétányon haladva, egy 8 méter átmérőjű Vízi Színpadhoz jutunk, amit egy 20 méter átmérőjű körgyűrűszerű sétány ölel körbe. A Vízi Színpadot körbeölelő sétányon, ha erre igény van, mobil nézőtér van elhelyezve, ami a tó színpadot teljesen, vagy részlegesen öleli át. A vízi színpadon a nyári évszakban, klasszikus zenekari előadásokat, kis létszámú zenés és prózai előadásokat, önálló előadó esteket lehet tartani. Télen korcsolyázó tóként vehetik igénybe a gyerekek.